

У жовтні цього року вченому у видавничо-поліграфічній ділянці, д. чл. НТШ (від 1 квітня 2006 р.), заступнику голови Видавничо-поліграфічної комісії НТШ Євгенові Брикайлу виповнилося 75 років.

Народився Є. Брикайло 2 жовтня 1938 р. у Львові в робітничій родині. Після навчання у середній школі з 1955 по 1960 р. здобуває вищу освіту в Українському

поліграфічному інституті ім. І. Федорова (нині — Українська академія друкарства) за спеціальністю „інженер-економіст“ поліграфічного виробництва. Працює за скеруванням у Донецьку у новоствореній обласній книжковій друкарні на посадах начальника планового та заступника начальника планово-виробничого відділів. З 1963 р. працює інженером-економістом у планово-економічному управлінні центрального апарату Львівського раднаргоспу. Зі серпня 1964 р., вступивши заочно в аспірантуру при кафедрі економіки та організації поліграфічної промисловости УІІ ім. І. Федорова, працює в Українському науково-дослідному інституті поліграфічної промисловости (з 1993 р.— Український науково-дослідний інститут поліграфічної промисловости ім. Т. Шевченка, з 2002 р.— ВАТ „Український науково-дослідний інститут поліграфічної промисловости ім. Т. Шевченка“) вченим секретарем інституту, завідувачем науково-дослідних відділів, з 1992 р.— заступником директора з наукової роботи, з 2002 по 2010 р.— заступником голови правління з наукової роботи, заступником голови правління.

В 1967 р. учений ініціює створення в технологічному інституті наукового підрозділу економічних досліджень. 1975 р. Є. Брикайло захистив кандидатську дисертацію „Вдосконалення оперативно-календарного планування в книжковому виробництві“. Під його керівництвом створена з 1971 по 1979 р. за народногосподарським планом АСУП на базі Львівської книжкової фабрики „Атлас“. У 1993 р. з ініціативи Є. Брикайла та за сприяння відомчого й обласного керівництва, творчих спілок України, науковців галузі Постановою КМ України (за № 152 від 02. 03. 93 р.) УНДІПП присвоєно ім'я Тараса Шевченка.

У 1993—1994 рр. Є. Брикайло керує виконанням важливого державного доручення — розробленням проекту „Державної програми розвитку національного книговидання і преси на період до 2000 року“. Після завершення теми спільно з фахівцями Держкомвидаву України організує і координує співпрацю науковців галузі та залучених міністерств і відомств України. Результати виконання комплексної міжгалузевої теми ухвалено на розширеній Колегії Держкомвидаву України (за № 158/95 від 28. 02. 1995 р.). Як член урядової координаційної ради з питань виконання Державної

програми, бере активну участь в реалізації інституту визначених науково-технічних заходів. На виконання розділу програми „Створення в Україні виробництва поліграфічних фарб“ організовує співпрацю науковців і фахівців НДІ НП „Масма“, заводу „Львівлакофарб“, нафтопереробних заводів області, німецької фірми „DLH“, створеного українсько-німецького СП „Европринт“.

У 2002 р. за дорученням Держкомінформу України Є. Брикайло разом із колегами розробив і погодив на Урядовій міжгалузевої науково-технічній раді концептуальні засади і принципи інформаційної політики в триєдиному видавничо-поліграфічному комплексі до проекту Указу Президента України „Про концепцію національної інформаційної політики“ (Розділ IV „Видавнича справа“).

Науково-дослідну роботу Є. Брикайло поєднує з педагогічною, лекторською, суспільно-громадською діяльністю. Працює на посаді доцента (за сумісництвом) на кафедрах навчального інституту, читає підготовані курси лекцій для студентів економічних і технічних спеціальностей, керує науковою роботою, дипломним і курсовим проектуванням, сприяє підготуванню фахівців вищої кваліфікації, опонує дисертаційні роботи.

У жовтні 1989 р. після Установчих (відновлювальних) зборів НТШ спільно з національно-свідомими науковцями інституту ініціює створення Видавничо-поліграфічної комісії товариства, бере участь у формуванні її складу з числа визнаних учених та фахівців інституту, УАД, львівських видавництв і поліграфічних підприємств, сприяє офіційній реєстрації УНДІПП як першої наукової установи — колективного члена НТШ і першого спонсора з фінансування початкової діяльності відродженого Товариства.

Результати виконаних Є. Брикайлом наукових досліджень апробовано на всесоюзних, регіональних та міжнародних науково-технічних конференціях, висвітлено у 75 публікаціях, у т. ч. трьох монографіях, використано в ряді докторських, численних кандидатських дисертацій, наукових виданнях. Має науковий ступінь кандидата економічних наук, наукове звання старшого наукового співробітника, почесне звання „Заслужений працівник культури УРСР“. Обирався завідувачем кафедри економіки „ННВО — Друк“, головою економічної секції обласного НТТ галузі, членом редколегії відомчого журналу „Палітра друку“. Був членом Економічної ради при союзному Держкомвидаві, спеціалізованої ради союзного ВАК при УІІ ім. І. Федорова, з 1991 по 2001 р.— головою ДЕК у НТУУ „КПІ“ із захисту дипломних проектів студентів за спеціальністю „Менеджмент організації“. Нагороджений відомчою відзнакою „Відмінник преси“, срібною і бронзовою медалями Всесоюзної ВДНГ, медаллю „За доблесний труд“, орденом України „За заслуги“ III ступеня, Почесною грамотою УАД, Львівської обласної ради, Почесними грамотами відомства.

З нагоди ювілею бажаємо Ювілярові Божої благодаті, козацького здоров'я, творчої наснаги та многих і благих літ!

Юрій БАРИЧ

Цього року виповнилося 75 років відомому вченому у галузі біології, садівництва, захисту рослин та агроекології, громадському діячеві, публіцисту, письменнику, Заслуженому діячеві науки

і техніки АР Крим (2003), членові Національної Спілки письменників України (2012), д. чл. НТШ (від 2006 р.), голові філії НТШ у Криму Петрові Вольвачу.

Народився П. Вольвач 15 грудня 1938 р. у с. Вольвачівці Токмацького р-ну Запорізького обл. у селянській родині. 1963 р. закінчив із відзнакою Кримський сільськогосподарський інститут за спеціальністю „учений-агроном“. У 1965—1968 рр. навчався в аспірантурі Всесоюзного науково-дослідного інституту рослинництва ім. академіка М. І. Вавилова у Санкт-Петербурзі,

де захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата біологічних наук. З 1998 р.— доктор філософії в галузі біології, а з 1999 р.— академік Української екологічної академії наук. 2007 р. удостоєний стипендії Президента України.

П. Вольвач зробив не лише вагомий внесок у вивчення біології та імунітету плодівих культур до інфекційних захворювань, але й у справу вивчення і популяризації наукової спадщини родини Симиренків. Він є провідним в Україні дослідником життя та творчої спадщини видатних вітчизняних учених-садівників Левка та Володимира Симиренків. З його ініціативи створено музей родини Симиренків у Млієві, розроблено та ухвалено Верховною Радою і Кабінетом Міністрів України державну програму із вшанування пам'яті видатних українських учених-садівників Левка та Володимира Симиренків. У рамках цієї програми академік П. Вольвач здійснив перевидання фундаментальної наукової праці Л. Симиренка „Кримське промислове плідівництво“ (Сімферополь, 2001). До цього видання він підготував ілюстрований історико-публіцистичний нарис „Прометей вітчизняного плідівництва“. Внаслідок багаторічних пошуків учений відшукав в архівах рукопис другого тому цієї праці, який вважався втраченим. Рукопис підготовлено до друку і за програмою „Українська книга“ праця вийшла у світ у видавництві „Таврія“ наприкінці 2008 р. До неї дослідник підготував розлогу передмову „Такий тривалий і болісний шлях повернення“ та кілька статей про наукову спадщину Л. Симиренка. П. Вольвач здійснив також видання праці Л. П. Симиренка „Місцеві стародавні сорти плодівих культур Криму“ (Сімферополь, 1996), яку вчений не встиг видати за життя. А 2012 р. дослідник видав мало відому сучасним науковцям працю Левка Симиренка „Витоки промислового садівництва“ (Сімферополь, 2012), яка і донині актуальна. П. Вольвач є основоположником нового напрямку у вітчизняній науці — симиренкознавства. Зусиллями дослідника спадщини Симиренків у 2008 р. відроджені Симиренківська родинна Свято-Троїцька церква та родинний цвинтар навколо неї.

П. Вольвач — автор понад 300 наукових праць, серед яких — 14 монографій і численних публіцистичних матеріалів в українській та зарубіжній пресі.

Вагомим літературним і науковим здобутком ювіляра є книжки „Л. П. Симиренко“ (Москва, 1984), „Мучнистая роса яблони“ (Москва, 1986), „Защита растений в садах, виноградниках и огородах“ (Сімферополь, 1989) та „Л. П. Симиренко — фундатор українського промислового садівництва“ у трьох томах (Сімферополь, 2002, 2003, 2004), „Л. П. Си-

миренко і Крим“ (Сімферополь, 2005), „Крим: шлях до України“ (Сімферополь, 2006), „Среди песков за шляхом муравским“ (Мелітополь, 2007), „Провісник“ у двох книгах (Мелітополь, 2007, 2008). Серед відомих літературних праць П. Вольвача нариси „Понищене гніздо велетнів“ (1994), „Український король російського садівництва“ (1995), „Повернення із забуття Володимира Симиренка“ (1996), „Повернення із забуття“ (1996), „Коріння дерева яблуневого“ (1997), „Реквієм“ (1999), „Економічна безвихідь, чи дарунок Хрущова? (2000), „Криниця історичної пам'яті („Хроніка-2000“ (Крим через тисячоліття), 2000), „Аборигени ще можуть повернутися, а чи відродяться садівничі долини Криму?“ (2000), „Самоїдство“ (2001), „Українське яблуко“ (2003), „Із забуття“ (2003).

2006 р. П. Вольвач підготував і видрукував збірку поетичних творів „Рубікон“ (Сімферополь, 1996). Вірші з неї неодноразово публікувалися також у газетах „Кримська світлиця“, „Дзвін Севастополя“, „Літературний Крим“ та у різноманітних часописах і збірках. На вірші автора написано кілька популярних пісень. Він видав також збірку дитячих віршів „Лісові друзі“ (Мелітополь, 2008) та підготував до друку книгу „Дивосвіт“.

П. Вольвач веде активну громадську роботу. Він — один з ініціаторів створення газети „Кримська світлиця“, заснування православної громади Рівноапостольних князів Володимира та Ольги і передачі їй та управлінню Кримської єпархії Української православної церкви Київського патріархату у м. Сімферополі приміщення колишнього клубу військового училища, скликання I та II конгресів українців Криму, створення української гімназії у м. Сімферополі. Ювіляр був учасником усіх Всесвітніх конгресів українців. З 1992 р. очолює Всеукраїнське товариство вчених, а з 1997 р.— Кримську філію НТШ, незмінний член правління Всеукраїнського товариства „Просвіта“, почесний член Всеукраїнського товариства „Просвіта“ ім. Т. Шевченка.

П. Вольвач — лауреат премії кримського відділення НАН України (1993), нагороджений почесними грамотами Міністерства освіти і науки України (1996), Державного комітету телебачення і радіомовлення України (2002), Міністерства культури України (2012), Постійного представництва Президента України (2005, 2006), Черкаської обласної держадміністрації та обласної ради народних депутатів (2005), Благословенною грамотою Єпископа Сімферопольського і Кримського за заслуги перед Українською православною церквою Київського патріархату, грамотою Кримської республіканської організації НСПУ. Почесний садівник Інституту помології ім. Л. П. Симиренка (1980). Нагороджений медаллю Всеукраїнського товариства „Просвіта“ ім. Т. Шевченка „Будівничий України“ (1998), „За заслуги перед Черкащиною“ (2005), „Святого Юрія Переможця“ УПЦ Київського патріархату (2008). Указом Президента України відзначений орденом „За заслуги“ III ступеня (2006), лауреат Міжнародної премії ім. Дмитра Нитченка (2011). Стипендіат Президентської стипендії видатним діячам науки і техніки (2007 і 2011).

Петро Вольвач — яскрава особистість не лише у Криму, а й у всій Україні. Все його свідоме життя сповнене працею задля нашого народу. Тож зичимо Ювілярові міцного здоров'я, сили для відновлення інтересів українського народу в консолідації української інтелігенції Криму в нашій постійній боротьбі за майбутнє європейської України. Бажаємо щастя та довгих років життя.

Роман ЯРЕМІЙЧУК